

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201436
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822201436.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. X., A.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa matky: Y. Š., A.. XX.XX.XXXX, S. W. P., O. XX, S.. Č.. D., U. XXX/XX a otca: B. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. P., P. XX o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd maloletého X. X., A.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého v bežných veciach v súvislosti s osobnou starostlivosťou zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec dieťaťa B. X., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na maloletého X. X., A.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 50,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 25.-eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky dieťaťa.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 7P/23/2019-87 zo dňa 14.08.2019 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X..

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 19.09.2022 sa matka dieťaťa domáhala zverenia maloletého P. X., A.. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti. Návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 29.09.2022 sa matka dieťaťa domáhala zverenia maloletého X. X., A.. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/31/2022-122 zo dňa 02.11.2022 bolo konanie v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému P. zastavené, nakoľko bolo zistené, že rovnaké konanie je vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/98/2022, pričom toto konanie začalo skôr. Predmetom súdneho konania tunajšieho súdu sp. zn. 8P/31/2022 tak ostala úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X..

2. V návrhu na začatie konania matka dieťaťa uviedla, že maloletý X. žije so svojím otcom, ktorý nemá vhodné podmienky na bývanie, v domácnosti sa nenachádza spotrebič na teplú vodu, kúpeľňa je v dezolátnom stave, žiadna hygiena, nemá palivo na vykurovanie. Syn nemá teplú stravu, po nociach je v dome sám, nenavštevuje pravidelne školské zariadenie, má mnoho vymeškaných hodín. Ona vie ich deťom zabezpečiť vhodné bývanie, žije a pracuje v Lozorne, je zamestnaná na dobu neurčitú, žije v podnájme s priateľom, ktorý je tiež zamestnaný.

3. Otec dieťaťa s návrhom nesúhlasil, nech maloletý X. ostane v jeho starostlivosti a maloletý P. zase v starostlivosti matky. O X. sa chce starať on, uňho je o X. dobre postarané. Pokiaľ matka poukazovala na nedostatočné podmienky uňho doma, dvakrát boli uňho na šetrení z úradu práce a nezistili takéto

nedostatky. Pri šetreniach bola hygiena v poriadku. Mali drevo, mali potraviny. Pokiaľ matka poukazovala na zlú dochádzku do školy, maloletý chodí riadne do školy, nechodil len v čase, keď bol chorý a keď nemohol ísť z finančných dôvodov. Bolo mu poukázané cestovné 40,- Eur, čo to dosvedčuje. Nie je pravda, že by mal maloletý neospravedlivené hodiny.

4. Kolízny opatrovník dieťaťa navrhoval zveriť maloletého X. do osobnej starostlivosti matky. Nie preto, že by otec mal nevyhovujúce podmienky v jeho domácnosti, ale vzhľadom na lepšie možnosti u matky, na udržiavanie súrodeneckých vzťahov, zároveň aj na školu, keď maloletý mal v škole vymeškané hodiny.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov detí a maloletého X., prečítaním listinných dôkazov - správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 26.09.2022 a 13.12.2022, správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 26.09.2022 a 15.12.2022, správ Základnej školy Sama Tomášika s MS Lubeník zo dňa 23.09.2022, 14.10.2022 a 28.11.2022, správ obce Magnezitovce zo dňa 21.09.2022 a 0222.11.2022, správy obce Lozorno zo dňa 15.10.2022, odpovedí na lustrácie účastníkov v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v registri priestupkov a správnych deliktov, v katastri nehnuteľností a v evidencii držiteľov motorového vozidla, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 14.10.2022, 30.11.2022 a 01.12.2022, mzdových listov matky detí, výplatných pásov matky detí, dodatku k pracovnej zmluve matky detí, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4P/33/2020, 7P/23/2019. Listinné dôkazy predložené matkou dňa 18.10.2022 (č. I. 91 - 109 spisu) neboli osobitne na pojednávaní čítané v súlade s § 204 Civilného sporového poriadku, nakoľko boli doručené ostatným účastníkom konania a ich obsah nebol sporný. Vykonalie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

6. Maloletý X. je synom matky Y. Š., A.. XX.XX.XXXX, ktorá žije na adrese D., U. XXX/XX a otca B. X., A.. XX.XX.XXXX, ktorý žije na adrese P., P. XX. Rodičia majú ešte jedno spoločné dieťa - P. X., nar. XX.XX.XXXX.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/117/2011-26 zo dňa 18.08.2011 bol maloletý X. zverený do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/5/2016-35 zo dňa 01.01.2016 bol maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti matky.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/23/2019-87 zo dňa 14.08.2019 boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti otca a matka dieťaťa bola zaviazaná platiť na maloletého X. výživné vo výške 45,- Eur mesačne a na maloletého P. výživné vo výške 35,- Eur mesačne. K zmene starostlivosti došlo z dôvodu, že matka detí odišla za prácou do Bratislavy, deti nechala u otca, keďže nemala vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o ne v mieste, kde žila.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/33/2020-150 zo dňa 21.12.2020 bol zamietnutý návrh matky na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti, keď bolo zistené, že matka si z príjmu zo zamestnania vytvorila finančnú rezervu, z ktorej si kúpila byt v Jelšave, ktorý zariadila tak, aby v ňom mohla zabezpečovať starostlivosť o svoje deti okrem kúrenia, ktoré ešte riešila. Matka bola nezamestnaná, keďže svoje úspory vyčerpala, nemala dostatočný príjem na zabezpečovanie starostlivosti o deti v Jelšave, opäť odišla za prácou a deti nechala u starých rodičov z otcovej strany.

8. Otec detí je nezamestnaný, je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 251,70 Eur a prídavky na dieťa vo výške 60,- Eur. Nepoberá žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, nevlastní motorové vozidlo, je vlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území P.. Matka detí je zamestnaná v spoločnosti IAC Group (Slovakia), s.r.o. od 09.09.2020, pracovný pomer je na dobu neurčitú, jej priemerný čistý mesačný príjem za rok 2021 bol 813,91 Eur a za obdobie od januára 2022 do októbra 2022 bol 850,07 Eur. Nepoberá žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne ani z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nevlastní motorové vozidlo, je vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnych územiach O. a U.. Matka platí za elektrinu 15,60 Eur mesačne.

9. Lustráciami za obdobie od 01.01.2010 doposiaľ bol u matky detí zistený 1 priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Lustráciami za obdobie od 01.01.2010 doposiaľ bolo u otca detí zistených 11 priestupkov - 7 priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, 1 priestupok na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami - dňa 05.10.2017 podal alkohol osobe mladšej ako 15 rokov a 3 priestupky proti občianskemu spolunažívaniu - dňa 22.10.2017 vynadal družke Y. Š., že

je kurva, špina a vyhrážal sa jej bitkou, dňa 07.12.2020 v rodinnom dome č. XX v obci P. - P. vynadal bývalej družke D. T., že je kurva, šľapka a chodí trkať, dvakrát ju udrel dlaňou po hlave, dal jej facku a ťahal ju za vlasy a následne v rodinnom dome č. XX v obci P. - P. ju opäť ťahal za vlasy a dal jej dve facky, dňa 07.08.2021 fyzické napadnutie - facka. U maloletých detí rodičov neboli zistené žiadne priestupky.

10. Podľa správy obce P. zo dňa 21.09.2022 otec detí žije v spoločnej domácnosti so svojím maloletým synom X.. Menovaný sa na verejnosti správa primerane, podľa dostupných informácií často požíva alkoholické nápoje, na verejnosti sa správa slušne, ale dosť často počuť z jeho rodinného domu hudbu a to aj počas dňa a niekedy aj počas noci. Mali aj sťažnosti od susedov za rušenie nočného klľudu. Jeho vzťah k spoluobčanom je bezproblémový. Je zaradený na aktivačné práce formou MOS a úlohy dané zo strany obce si plní bez akýchkoľvek konfliktov. Jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku. Informácie ohľadom zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloleté deti im nie sú známe. Maloletý X. navštevuje Základnú školu v Lubeníku nepravidelne.

Podľa správy obce P. zo dňa 22.11.2022 matka detí sa na verejnosti správa slušne a primerane, jej správanie na verejnosti a vzťah k spoluobčanom je bezproblémový, na verejnosti nepožíva alkoholické nápoje ani iné návykové látky, jej správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku. Menovaná sa už dlhšiu dobu nezdržiava na adrese trvalého pobytu, odišla za prácou, momentálne sa stará o syna P.. Otec detí sa na verejnosti správa slušne a primerane, jeho správanie na verejnosti a vzťah k spoluobčanom je bezproblémový, na verejnosti nepožíva alkoholické nápoje ani iné návykové látky, jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku. Menovaný sa momentálne stará o syna X..

Podľa správy obce D. zo dňa 15.10.2022 vykonalo ich oddelenie OP Lozorno šetrenie, kde bolo zistené, že matka detí býva na adrese U.Š. XXX/XX, D.. Do verejného života ani do verejnoprospešných prác sa nezapája. Je slobodná a matkou dvoch detí, starší 13 ročný X. býva u otca, druhý 7 ročný syn býva s ňou. Je zamestnaná vo firme IHC Lozorno, kde pracuje ako operátor výroby. Majetkové pomery im nie sú známe. Proti menovanej nebolo obcou ani obecnou políciou vedené konanie vo veci priestupku.

11. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca dňa 20.09.2022 na základe podnetu vo veci zanedbávania starostlivosti o maloleté deti uskutočnili u otca sociálne zisťovanie. Otec síce orgánu SPODaSK otvoril, ale nedovolil uskutočniť sociálne zisťovanie. Bol agresívny, kričal a nebolo s ním možné komunikovať. Neustále nadával na svoju bývalú družku a vykrikoval, že mu neposiela výživné na X.. Taktiež kričal, že nechce, aby deti boli zverené matke súdom, lebo by musel platiť výživné.

Orgán SPODaSK dňa 20.09.2022 uskutočnil rozhovor s mal. X., ktorý je žiakom šiesteho ročníka ZŠ Lubeník. Mal. X. uviedol, že otec je doma na neho dobrý, nekričí, opere mu a aj mu navarí. Vždy majú doma dostatok potravín. Otec alkoholické nápoje nepožíva. Je pravdou, že ak sa k nemu pred cca pol rokom vrátil bývať, boli v dome párty a otec pil, ale už je doma klľud. Už čoskoro pôjde bývať opäť ku mame, veľmi mu chýba brat. Pri mame býval pár mesiacov, ale pred viac ako pol rokom od nej odišiel preto, lebo sa nepohodol s jej druhom, ale to si už všetci vysvetlili. Chce ísť žiť ku mame a bratovi do D.. S matkou je dohodnutý, že príde žiť ku nej. Mal. Sebastián bol v škole čisto oblečený, hygiena tela bola na požadovanej úrovni, nejavil žiadne známky zanedbania. Triedny učiteľ uviedol, že X. je slušný chlapec a nie sú s ním žiadne problémy. Do školy chodí čisto oblečený a okrem telesného úboru má zabezpečené všetky školské potreby.

Dňa 22.09.2022 orgán SPODaSK uskutočnil opakované sociálne zisťovanie u otca. V rodinnom dome sa nachádzal otec a X., ktorý bol chorý a spal. Otec so X. obývajú časť rodinného domu, ktorá pozostáva z dvoch miestností a kuchyne. V rodinnom dome je zavedená voda aj elektrina, kúrenie je zabezpečené tuhým palivom. V domácnosti bol neporiadok, po dlážke boli rozhádzané odpadky, na peci bolo množstvo neumytého riadu. Hygiena bývania bola na nižšej úrovni. Rodinný dom bol štandardne zariadený, X. má svoje vlastné lôžko. Otec sa preukázal dostatočným množstvom oblečenia pre maloletého, ktoré bolo poukladané v skrini a bolo čisté. Potravín v domácnosti bolo málo, otec uviedol, že chodí denne nakupovať do miestnych potravín. Otec uviedol, že mal. P. žije u svojej matky, údajne sa na tom dohodli. Mal X. žil tiež určitý čas u matky, ale mu tam dal facku matkin druh, preto mu volal, aby pre neho prišiel a už vyše pol roka žije s ním.

Orgán SPODaSK uskutočnil u otca sociálne zisťovanie dňa 05.12.2022. V domácnosti sa nachádzal otec a stará matka z otcovej strany. Otec uviedol, že v súčasnej dobe žije u neho mal. X., mal. P. žije pri svojej matke. Má vedomosť, že matka chce, aby aj X. išiel žiť ku nej, avšak podľa vyjadrenia otca X. ku matke nechce ísť žiť. Otec uviedol že najlepšie bude, ak P. bude žiť u matky, X. u neho a nikto nikomu nebude platiť výživné. V čase sociálneho zisťovania bolo v rodinnom dome síce chladno, ale otec sa preukázal plnou pivnicou narúbaného dreva. V izbe rodinného domu bolo poznateľne teplejšie.

V rodinnom dome bolo oproti predchádzajúci sociálnym zisťovaniam oveľa čistejšie. Otec sa preukázal dostatočným množstvom potravín, chystal sa spolu so svojou matkou variť lečo s klobásou. Otec uvádzal výdavky 50 € mesačne za elektrinu, internet 10 € mesačne, platba cestovného do a zo školy pre mal. Sebastiáná 20 € mesačne, výdavky za stravu a ošatenie nevie presne uviesť.

Orgán SPODaSK uskutočnil rozhovor s mal. X. v ZŠ Lubeník. Mal. X. uviedol, že jemu je dobre u oboch rodičov. Teraz sa nasťahovala ku nim žiť aj starká (z otcovej strany) a u otca už je dobre. Niekoľkokrát zopakoval, že on nechce hovoriť, on nechce biť na nikoho strane. Povedal, že by radšej žil u otca, vzápätí že u matky. Uviedol, že u matky chce žiť najmä preto, lebo je tam jeho brat, za ktorým mu je smutno. Už viac ako rok ho nevidel a on chce s ním byť v kontakte. S mamou je v telefonickom kontakte, niekedy volajú aj hodiny. Mama ho volá žiť ku nej, on o tom stále ešte rozmýšľa. Na konci rozhovoru uviedol, že to kde bude žiť už bude na ňom.

12. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky dňa 23.09.2022 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky, v domácnosti sa nachádzala matka s maloletým, príbuzná matky a priateľ matky. Matka s maloletým býva v 5-izbovom prenajatom byte svojej príbuznej, kde obýva spálňu, detskú izbu, kuchyňu, kúpeľňu a WC. V detskej izbe sa nachádza váľanda, komoda, skriňa a TV. V spálni sa nachádzala manželská posteľ, váľanda, skrine a TV. V kuchyni sa nachádza kuchynská linka s elektrickými spotrebičmi a kuchynský stôl so stoličkami. Matka uviedla, že maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti otca. Matka s maloletým P. odišla bývať k svojej príbuznej, maloletý v MŠ Lozorno ukončil predškolskú prípravu a v tomto školskom roku 2022/2023 navštevuje ZŠ Lozorno, kde nástup do školy potvrdil svojim súhlasom aj otec maloletého. Maloletý je zdravý, má len bežné detské ochorenia. Matka s maloletým navštevuje v Lozorne pediatrického lekára MUDr. Slávikovú. Matka by chcela do svojej starostlivosti aj maloletého X.. Ten sa u matky zdržal 2 mesiace a nakoniec odišiel k otcovi. Matka je zamestnaná vo firme IAC Lozorno s mesačným príjmom 800,-Eur až 900,- Eur, za nájom bytu uhrádza mesačne 130,- Eur. V ZŠ Lozorno za maloletého uhrádza obedy a školský klub detí v mesačnej výške cca 80,- Eur. Matka maloletému X. posielala balíky. Matke s riadnou starostlivosťou o maloletého P. pomáha priateľ, ktorý sa stará o maloletého v čase, keď je ona v práci. Matka uviedla, že otec sa jej telefonicky vyhráža a má z neho strach. Ďalej uviedla, že otec s maloletým X. býva v nevhodných a hygienicky nevyhovujúcich podmienkach. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletého.

Opätovne bolo vykonané sociálne šetrenie u matky, podmienky v domácnosti boli nezmenené. Matke s riadnou starostlivosťou o maloletého P. pomáha priateľ, ktorý sa o maloletého stará v čase, keď je matka v práci. Matka uviedla, že otec poberal prídavky a príspevky na maloletého P. i napriek tomu, že maloletý býva s ňou. Dostal na maloletého P. aj príspevok pri nástupe do školy. Keď si pýtala tieto peniaze, otec jej povedal, že to sú jeho peniaze. Sľúbil, že maloletému nakúpi školské potreby, k tomu ale neprišlo. Otec podal trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu zanedbávania povinnej vyživovacej povinnosti na maloleté deti matkou. K tomu matka uviedla, že s otcom detí žili v spoločnej domácnosti do roku 2019 kedy odišla do Lozorna. 16.05.2019 poslala prvé výživné 80,- Eur a takto posielala pravidelne. V tom čase deti bývali u starých rodičov, lebo ona bývala na ubytovni a nemohla tam zobrať deti. Keď sa nasťahovala k príbuznej v Lozorne, zobrala si v máji 2021 maloletého P. k sebe. Nevie, prečo otec podal trestné oznámenie až po 5 rokoch, otec sa matke v SMS vyhráža, že prečo si podala návrh na zverenie. Ďalej matka uviedla, že otec z týchto peňazí žije. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletého.

13. Podľa správ Základnej školy Sama Tomášika s MS Lubeník X. je žiakom 6.A triedy a plní si siedmy rok školskej dochádzky. V školskom roku 2021/2022 nepostúpil do ďalšieho ročníka, preto opakuje ročník v 6.A triede. Žiak neprospeš z predmetov ANJ, MAT, FYZ, DEJ. GEO. V 1. polroku 2021/2022 vymeškal 224 hodín ospravedlnených, v 2. polroku 2021/2022 vymeškal 142 hodín ospravedlnených a 23 hodín neospravedlnených. V školskom roku 2022/2023 žiaka nevie triedny učiteľ adekvátne hodnotiť, pretože je jeho žiakom len v tomto školskom roku. Zatiaľ sa na hodinách správa slušne k učiteľom. K spolužiakom sa správa relatívne slušne, na vyučovacích hodinách sem-tam zabáva spolužiakov a narušuje priebeh hodiny. Do školy chodí relatívne čistý, desiatu má, stravuje sa v školskej jedálni. Na vyučovanie nie je stále pripravený a zabúda si vypracovať domáce úlohy. Občas si zabúda cvičebný úbor na hodinu TSV. Cez prestávky mu sem-tam vykĺzne z úst neslušné slovo. Od 05.09.2022 do 24.11.2022 zameškal 65 hodín ospravedlnených a 62 hodín neospravedlnených. X. tvrdí, že vynecháva pre chorobu, ale ospravedlnenky nedonesie. X. v prvom štvrtroku prepadáva z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, geografia, finančná matematika. Otec telefonicky 19.09.2022 ospravedlnil X. zo školy pre chorobu na dni 12.9.2022 až 14.9.2022 a telefonicky 20.10.2022 ospravedlnil X. zo školy

od 19.10.2022 do 20.10.2022 pre žalúdočné problémy. Otec sa telefonicky ozval znova 08.11.2022 a chcel, aby mal X. všetky hodiny ospravedlnené, lebo ho necháva doma aj z finančných dôvodov. Na reakciu triedneho učiteľa na dostavenie sa do školy povedal, že nepríde a že má dať roky preč od jeho syna a má ospravedlňovať neúčasť X..

14. Otec dieťaťa vypovedal, že býva v jednej domácnosti s maloletým X.. Teraz uňho býva aj mama, je to ale len dočasné. Mama bývala v dome neďaleko nich, ale keďže má nezhody s partnerom, od partnera odišla a prišla k nim bývať. On sa pokúsi ho dostať z toho domu a potom sa mama vráti do tej domácnosti. Aj keď sa mama vráti domov, bude bývať blízko, bude mu naďalej pomáhať. Je pravda, že X. v minulosti uviedol, že chce ísť žiť k mame, ale to bolo v čase, keď on mal krízu, vtedy aj pil. To bolo dôvodom, prečo sa maloletý takto vyjadril. Už pol roka nepije, žije u nich jeho matka a podmienky v domácnosti sú dobré, takže maloletý povedal, že keď je u nich stará mama, chce ostať žiť s ním. X. si s matkou volá pravidelne, stretávajú sa osobne vtedy, keď príde matka domov, čo nebyva často. Pokiaľ ide o jeho kontakt s P., ten je tiež telefonický. P. volá väčšinou so X., niekedy aj s ním. S P. sa stretol vtedy, keď matka prišla domov. Pokiaľ matka poukazovala na jeho plynovú zbraň, tú si kúpil v Auparku, môže ju mať. Tá záležitosť v Chyžnom sa riešila v priestupkovom konaní a nebolo mu nič vytknuté. Ohľadne svojich pomerov otec uviedol, že má príjem 250,- Eur. Jeho príjem je dostatočný, majú všetko, čo potrebujú. Vlastní 2 domy. Pokiaľ ide o jeho výdavky, tie sú na internet 10,- Eur, na elektriku a vodu 30 - 40,- Eur. Ďalej má 1 exekúciu na dom. Má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Uznal otcovstvo na súde k S. X., dátum narodenia nevie, ale bude mať 3 roky. Výživné bolo dohodnuté na 30,- Eur a toto platí. Maloletý X. má bežné výdavky vzhľadom na svoj vek, nemá mimoriadne výdavky, nemá vážnejšie zdravotné problémy, nenavštevuje odborných lekárov mimo svojho bydliska. Maloletý je väčšieho veku, má väčšiu konfekčnú veľkosť, takže je ťažké naňho nejaké oblečenie kúpiť.

15. Matka vypovedala, že podmienky u otca sú nevyhovujúce. Aké sú podmienky v domácnosti otca videla, aj hovorila s chlapcom. Chlapec jej opakovane uvádzal, že je sám doma a aj to ako sa správa otec. Otec mal príjem a napriek tomu nezabezpečil do domácnosti to, čo bolo potrebné, napr. teplú vodu. Maloletý sa nemôže doma sprchovať, musí sa chodiť sprchovať k jej sestre, to má dopad na jeho hygienu. Aj keď mohlo dôjsť k zlepšeniu, keď je teraz v ich domácnosti stará mama, to je len dočasné. U otca je situácia kolísavá, raz je horšie, raz lepšie. Ona sa domnieva, že by zabezpečovala starostlivosť o maloletého X. lepšie. Žije v D., kde má prenajatý byt, žije tam s partnerom. Je zamestnaná na trvalý pracovný pomer. Jej partner je tiež zamestnaný. Každý z nich zarába okolo 900,- Eur mesačne. Majú teda dostatočný príjem, aby mohli riadne zabezpečovať starostlivosť o oboch jej synov. Pokiaľ ide o školu, P. navštevuje školu v Lozorne, nemusí do školy cestovať a tú istú školu by navštevoval aj X.. Oni s partnerom pracujú na smeny, rozdelili si to tak, že raz pracuje jeden a raz druhý, teda vedia sa vystriedať, keď treba dieťa odniesť do školy alebo ho vyzdvihnúť alebo sa oňho postarať. Pokiaľ ide o jej kontakt so synom, ten je telefonický. Osobne bola so synom len vtedy, keď bola naposledy doma a to bolo 2 týždne v auguste. X. bol u nej v Lozorne, ale nechcel tam ostať. Jej partner ho udral a preto sa vrátil k otcovi. O presťahovaní sa k nej hovorila so X., maloletý váhal, nevedel sa rozhodnúť. Ona si uvedomuje, že vytiahla syna z prostredia, kde predtým žili, ale nemala inú možnosť. Nemala možnosť sa v tomto regióne zamestnať, mať príjem, aby sama zabezpečila starostlivosť o deti, preto sa musela odsťahovať a myslí si, že aj maloletý X. si zvykne aj u nej. Otec dieťaťa podal na ňu trestné oznámenie pre neplatenie výživného, pričom už dlhú dobu P. žije u nej a otec poberá naňho dávky a nič jej z toho neposlal. Na X. výživné platila, má o tom aj poukážky. Otec vlastní plynové zbrane a necháva maloletého X., aby ich mal k dispozícii, čo sa jej nepáči. Maloletý bol vyfotený ako drží v ruke zbraň. V minulosti sa tiež stala taká situácia v obci Chyžné, kde bola aj volaná polícia, vtedy otec priložil takúto zbraň ku niekomu. Myslí si, že toto negatívne vplyva na X. a maloletý z toho mal trauma. Ohľadne svojich pomerov matka uviedla, že má príjem okolo 900,- Eur. Teraz jej bol vyplatený 14. plat 1.300,- Eur. Jej partner má tiež príjem okolo 900,- Eur. Vlastní byt, ktorý si kúpila v Jelšave a spláca pôžičku na tento byt. Ten byt je momentálne prázdny, má ho pre prípad, že by sa musela vrátiť domov. Pokiaľ ide o výdavky, nájomné platí ona aj jej partner, obaja po 130,- Eur a potom sú bežné výdavky. Na maloletého P. má výdavky v škole na družinu 30,- Eur a na obedy 40,- Eur.

16. Maloletý X. vypovedal, že dlho nad tým rozmýšľal, váhal, či má ísť ku mame alebo má ostať pri otcovi. Rozhodoval sa až do dnešného pojednávania. Nakoniec sa rozhodol, že chce ostať pri otcovi. Dospel k záveru, že či by bol u mamy alebo u otca, je to za aktuálnej situácie to isté, pretože odkedy je u nich stará mama, tak sú podmienky u otca dobré, je mu tam dobre. Nebol by teda rozdiel v tom či bude tam alebo tu. Nie je problém ani v tom, že nie je s bratom, pretože s bratom sú neustále v kontakte,

volajú si. Má možnosť ísť ho pozrieť alebo brat prísť sem, takže vedia sa aj stretnúť. Zatiaľ sa tak nikdy nestalo. Je pravda, že už u mamy nejaký čas bol a odtiaľ odišiel. Bolo to preto, že mal konflikt s jej partnerom. Teraz už nie je medzi nimi žiaden konflikt, vysvetlili si to. Má obavu, že keby u mamy býval, mohlo by sa niečo podobné stať. Je pravda, že mal nejaké vymeškané hodiny, ale tých nebolo veľa a to bolo len vtedy, keď nemali peniaze. Inak do školy chodí a nechcel by meniť školu, pretože je na túto školu zvyknutý. Tiež je zvyknutý na prostredie, kde býva. Je dedinčanom a nevie, či by si zvykol v meste. Vie, že mama by chcela, aby išiel k nej bývať. V minulosti sa aj vyjadril, že by tam chcel ísť, ale teraz je to iné, keď už stará mama je u nich a otec nepije. Stará mama býva u nich už dlhšie, ale nie navždy. Len čo sa uvoľní jej dom, tak pôjde naspäť tam. Nemá obavy, že keď stará mama odíde z ich domácnosti, že by sa situácia u nich zase mohla zhoršiť. Otec nepije a už ani nechce, takže on je presvedčený, že otec už piť nebude a nenastanú opäť tie problémy aké boli v minulosti. Je pravda, že u otca nemá sprchu, ale aj to sa vyrieši. Otec mu sľúbil, že sa o to postará. On má výborný vzťah k mame, ľúbi ju, mamu mu nikto nenahradí. Vzťah k otcovi má dobrý, ale nie až taký ako k mame. Je na neho zvyknutý a pozná ho, má ho rád. Je možné, že po dlhšom čase ho bude mať radšej ako mamu. V minulosti boli časté takéto situácie u nich doma, keď sa rodičia hádali, vedel by o tom rozprávať, ale nechce sa ani vracieť k takýmto veciam. Vadí mu, že rodičia sú k sebe hnusní. Obe alternatívy (bývať u mamy a bývať u otca) zvažoval, obe sú preňho akceptovateľné, vie si predstaviť aj to aj to, ani jedna z nich nie je v rozpore s tým čo by chcel. Keď si musel vybrať, tak si vybral, že by radšej chcel ostať u otca. U matky je lepšie, ale skúsil to a vrátil sa domov. Ani tam nemal veľmi kamošov. Tí, s ktorými sa tam zoznámil, ho za ten čas nestihli zobrať medzi seba. Ak by nakoniec súd rozhodol, že má ísť ku mame, vnímal by to normálne, nič s tým neurobí, nebude naštvaný, zmieri sa s tým.

17. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 65 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 62 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

22. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané

majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

23. Maloletý X. bol naposledy zverený do osobnej starostlivosti otca, matka dieťaťa v tom čase nemala vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa, nakoľko odišla za prácou mimo miesta bydliska. Matka dieťaťa v súčasnosti žije s druhom a so synom P. v Lozorne v prenajatom byte, kde podľa šetrení má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o oboch synov. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že došlo k zmene pomerov, ktorá umožňuje zmenu posledného súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému X..

24. Bolo preukázané, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletého X. aktuálne zabezpečuje otec dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania boli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého X. zo strany otca, ako aj v jeho výchove. Otec dieťaťa v nedávnej minulosti zanedbával starostlivosť o domácnosť, pri prvom šetrení neumožnil sociálnym pracovníkom vykonať šetrenie a pri ďalšom šetrení boli zistené nedostatky - v domácnosti bol neporiadok, po dlážke boli rozhádzané odpadky, na peci bolo množstvo neumyťého riadu, málo potravín v domácnosti, hygiena na nižšej úrovni. V domácnosti otca netečie teplá voda, preto sa maloletý X. musí chodiť sprchovať k príbuzným. Aj keď pri ďalšom šetrení bola domácnosť v lepšom stave, pravdepodobne tomu tak bolo pod vplyvom prebiehajúceho súdneho konania a tiež toho, že k otcovi sa dočasne nasťahovala jeho matka. Je ale zrejmé, že otec dieťaťa dostatočne nebdá na podmienky v domácnosti a to napriek tomu, že v nej žije s maloletým dieťaťom, ktorému by mal zabezpečiť kvalitné podmienky na jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin. Naopak u matky dieťaťa boli zistené vhodnejšie podmienky na výchovu maloletého dieťaťa, neboli v jej domácnosti a v jej starostlivosti o druhého syna P. zistené žiadne nedostatky. Ďalej bolo zistené, že otec dieťaťa zanedbáva i výchovu dieťaťa pokiaľ ide o jeho vzdelávanie. Maloletý X. si neplní riadne povinnú školskú dochádzku. Je zrejmé, že do školy nechodí nie len vtedy, keď je chorý (inak by mal ospravedlnenky od lekára, ktoré by predložil škole), ale aj keď je zdravý, čo nakoniec potvrdil i otec a maloletý X.. Nedostatok finančných prostriedkov nie je ospravedlniteľný dôvod, aby maloletý nechodil do školy. O to viac, ak otec už dlhšiu dobu poberá prídavky na obe deti, pričom maloletý P. nie je reálne v jeho starostlivosti a všetky jeho náklady znáša sama matka dieťaťa. Zanedbávanie výchovy dieťaťa v tomto smere nasvedčuje i to, že maloletý v minulom školskom roku neprospeš z viacerých predmetov a opakuje ročník a v prvom štvrtroku tohto školského roku opäť neprospeš z viacerých predmetov. Otec dieťaťa ani nedohliada na plnenie domácich úloh maloletým, keďže podľa správy školy tento často úlohy doma nevypracuje. So školou otec komunikuje len v súvislosti s ospravedlňovaním vymeškaných vyučovacích hodín, o prospech a správanie dieťaťa sa nezaujíma, do školy sa odmietol dostaviť, neoprávnene žiadal učiteľa, aby i bez ospravedlneník vymeškané hodiny maloletému ospravedlnil. To naznačuje laxný prístup otca dieťaťa k vzdelávaniu maloletého. Súd bral do úvahy pri posudzovaní vhodnejšieho prostredia pre starostlivosť o maloletého X. i správanie otca dieťaťa, ktoré bolo v minulosti opakovane nevhodné, čo môže mať negatívny dopad na výchovu maloletého dieťaťa. Otec dieťaťa sa správa k iným hrubo, bezohľadne a v rozpore s pravidlami slušného správania, čo vyplýva napríklad zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení dňa 20.09.2022, zo správy školy o telefonátoch s otcom dieťaťa, ale i z viacerých priestupkov, ktorých sa v minulosti dopustil (keď podal alkohol osobe mladšej ako 15 rokov, inej osobe vynadal či inú osobu fyzicky napadol). U otca dieťaťa bolo tiež v nedávnej minulosti zistené požívanie alkoholických nápojov v zvýšenej miere a rušenie susedov a nočného kludu, čo vyplýva zo správy obce. V tomto smere došlo v priebehu posledných týždňov k zlepšeniu, čo zrejme súvisí i s prítomnosťou matky otca v ich domácnosti. Toto zlepšenie samo osebe nezaručuje, že otec dieťaťa do budúcnosti zmení svoje správanie a bude dôsledne aj svojím osobným príkladom dbať na riadnu výchovu maloletého X.Á.. Naopak u matky dieťaťa nebolo zistené žiadne nevhodné správanie v súčasnosti ani v minulosti, súd má za to, že jej osobnosť a správanie naznačuje, že je schopná zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa lepšie ako otec. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že je v záujme maloletého X., aby do budúcnosti starostlivosť o neho zabezpečovala matka. Súd zisťoval i názor dieťaťa. Zo správ kolízneho opatrovníka i z výpovede maloletého na súde mal súd za preukázané, že maloletý nemal jednoznačnú preferenciu jedného rodiča, menil názor v tom, s kým by chcel do budúcnosti žiť. Napokon sa maloletý priklonil k tomu, že chce zostať u otca, ale pokiaľ ide o zverenie do starostlivosti matke, nebol zásadne proti. Výsluchom dieťaťa bolo zistené, že má dobrý vzťah s oboma rodičmi, ale lepší s matkou, k nej má vrúcnejšie city, majú bližší vzťah, často a dlho si volajú. Pozitívny vzťah má i so svojím bratom, opakovane sa v minulosti vyjadril, že mu brat chýba. Súd má za to, že zverenie maloletého X. bude mať pozitívny vplyv na budovanie ich súrodeneckých vzťahov. Ani zmena prostredia by nemala byť v neprospech dieťaťa, keďže túto alternatívu maloletý reálne zvažoval, vedel

si ju predstaviť. Samozrejme, že na nové prostredie i na novú školu si bude musieť maloletý zvyknúť, ale maloletý je natoľko vyspelý, že by s týmto prechodom nemal mať problém. Súd má za to, že zmena výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloletý X. bude v osobnej starostlivosti matky, je viac v záujme dieťaťa ako jeho ponechanie v starostlivosti otca, preto návrhu matky vyhovel a to napriek tomu, že maloletý vypovedal, že by chcel ostať u otca. Matka svojou starostlivosťou o domácnosť, v ktorej žije, svojou starostlivosťou o syna, ktorý s ňou žije, svojím vzťahom k maloletému X. i svojím prístupom k plneniu povinností a správaním dáva záruku, že bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého X. a plniť si i ďalšie rodičovské povinnosti v záujme a na prospech dieťaťa.

25. Vzhľadom na uvedené súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 7P/23/2019-87 zo dňa 14.08.2019 tak, že maloletého X. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach súvislosti s osobnou starostlivosťou o dieťa.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú a vzhľadom na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloletého X., súd upravoval vyživovaciu povinnosť otca k maloletému Sebastiánovi. Pri určovaní výšky výživného súd zvažil potreby maloletého dieťaťa, ktoré sa odrážajú predovšetkým v jeho výdavkoch, prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, ako aj na skutočnosť, že matka si bude plniť zákonnú povinnosť vyživovať i osobnou starostlivosťou o dieťa. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletý má len bežné výdavky vzhľadom na svoj vek (13 rokov), neboli zistené žiadne mimoriadne potreby a výdavky dieťaťa. Maloletý má teda výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, výdavky v škole, na lieky v prípade choroby a pod.. Súd výšku výdavkov maloletého dieťaťa ustálil na cca 200,- Eur mesačne. Súd má za to, že výdavky dieťaťa odôvodňujú zo strany otca vyššie výživné ako je zákonné minimum a to výživné vo výške 50,- Eur. Otec dieťaťa je nezamestnaný a poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 251,70 Eur. Pri takejto výške príjmu je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na maloletého Sebastiána vo výške 50,- Eur mesačne. Platením výživného v tejto výške bude pokrytá aspoň časť výdavkov maloletého dieťaťa, pričom matka bude musieť pokryť značne väčšiu časť výdavkov dieťaťa. Navyše otcovi dieťaťa nič nebráni, aby sa zamestnal a zvýšil si tak svoj príjem a to aj mimo okresu Revúca, keďže už nebude mať v osobnej starostlivosti žiadne maloleté dieťa. Výživné na maloleté deti má prednosť pred inými výdavkami rodiča, preto otec dieťaťa musí prednostne uspokojiť potreby svojho dieťaťa a až následne iné výdavky. Výška výživného navrhovaná otcom dieťaťa - zákonné minimum, čo je v súčasnosti 32,11 Eur, je neprimerane nízka. Súd teda dospel k záveru, že na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa oboma rodičmi je potrebné zo strany otca výživné vo výške 50,- Eur mesačne, výživné v tejto výške je v záujme dieťaťa. Povinnosť platiť výživné bola určená s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, keďže dovtedy môže byť dieťa v osobnej starostlivosti otca.

27. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal otca platiť na maloletého X. výživné vo výške 50,- Eur mesačne k rukám matky dieťaťa, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie na Okresný súd Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.